

ЗАСТОСУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ ДЛЯ ПОКРАЩЕННЯ МЕНЕДЖМЕНТУ ПІДПРИЄМСТВА

Вінницький національний технічний університет

Анотація

Викладено сутність менеджменту і важливу роль інформаційних систем в цій сфері. Розглянуто класифікацію інформаційних систем, що покращують управлінську діяльність підприємств. Виявлено переваги і недоліки програмних засобів, які покращують ефективність менеджменту підприємства. Підбито відповідні висновки.

Ключові слова: менеджмент, управління, інформаційні системи, програмні засоби.

Abstract

The essence of management and the important role of information systems in this area are described. The classification of information systems that improve the management of enterprises is considered. The advantages and disadvantages of software tools that improve the efficiency of enterprise management are revealed. Appropriate conclusions were made.

Keywords: management, information systems, software tools.

Використання сучасної електронної обчислювальної та інформаційної техніки в діяльності підприємства, його процесах, і особливо в управлінні, значно поліпшує форми і методи, надійність і ефективність управління в цілому. Це, звичайно, сприяло проведенню різних досліджень, метою яких є пошук нових, раціональних підходів для ефективного управління діяльністю підприємств з урахуванням розмірів та галузі функціонування. Такий підхід стає можливим, якщо дійсно підібрати правильний програмний засіб і обґрунтувати його ефективність, що допоможе вирішити вище названі проблеми.

В останній час було досить немало праць, присвячених використанню інформаційних систем в управлінні підприємством. Серед таких праць є наступні автори: Р. А. Калюжний, В. В. Годін, Т. В. Білорус, В. О. Варфоломєєва, Г. В. Чумаченько, А. Є. Батюк, А. В. Костров, О. В. Матвієнко, А. С. Гринберг, І. С. Вовчак, В. М. Гужва, М. І. Татарчук та інші.

Ряд теоретичних і прикладних аспектів розвитку управління підприємством інформаційними засобами вимагає подальшого дослідження. Адже не обґрунтовано єдиний універсальний програмний засіб, що оптимізує управлінську діяльність підприємств різних видів діяльності, масштабу чи галузі.

Згідно з визначенням А. В. Шегди, менеджмент — це раціональний спосіб управління діловими організаціями; управління, орієнтоване на дохідність і прибутковість; діяльність з нагляду, що використовує особливі форми організації праці, договірні й контрактні відносини між працею і капіталом; особлива галузь наукового знання і професійної спеціалізації управлінців-менеджерів, які складають адміністративний штат підприємницької організації та ін. [1].

Найважливішим завданням менеджменту є організація виробництва товарів і послуг, враховуючи потреби споживачів, забезпечення рентабельності діяльності підприємства і його стабільного становища на ринку. Виходячи з цього, завдання менеджменту це:

- забезпечення автоматизації виробництва і перехід до використання робітників, які мають високу кваліфікацію;
- стимулювання роботи працівників фірми шляхом створення для них кращих умов праці та встановлення більш високої заробітної плати;
- постійний контроль за ефективністю діяльності фірми, координація всіх підрозділів фірми;
- постійний пошук і освоєння нових ринків.

Стає зрозуміло, що управління діяльністю підприємства — складний і різнобічний процес, який вимагає детального аналізування й удосконалювання, що стає можливим саме за рахунок автоматизації такого процесу. Тому розглянемо наступні класифікації інформаційних систем управління, їх переваги і недоліки, що покращать менеджмент чи систему управління в цілому.

Сьогодні виділяють дві основні класифікації інформаційних систем:

- інтегровані системи;
- вузькоспеціалізовані системи.

До перших відносять корпоративні інформаційні системи (КІС). З їх допомогою забезпечується підтримка всіх бізнес-процесів і всіх управлінських процесів підприємства.

КІС забезпечує виконання самих основних функцій, таких як: складання і аналіз консолідованого балансу та аналітичних звітів, управління фінансами і персоналом, управління торговельними операціями, управління собівартістю.

В свою чергу, інтегровані інформаційні системи поділяються на:

— малі: Microsoft Dynamics AX; Concorde XAL; Флагман; Галактика ERP; IT-Підприємство; BS Integrator.

— середні: J.D. Edwards; SQL; Miracle 5; MFG-Pro.

— великі: SAP R/3; Vaan; Oracle Application.

Поміж особливостей виокремлюють: поетапний і значно більший строк впровадження (малі — 4 місяці і більше, середні — 6-9 місяців, великі — 9-12); малі переважно призначені для комплексного управління фінансами, середні і великі — для обліку та управління виробництвом; вартість (малі — 5-30 тис. долл., середні — 100-200 тис. долл., великі — 100 тис. – 1 млн. долл.).

Вузькоспеціалізовані системи – це фінансово-управлінські системи, в основному вітчизняного виробництва, які призначені для ведення обліку по одному або декільком напрямкам: кадри, закупки, продажі, фінанси, склади, бухгалтерія. Це такі системи як RS-Bank v. 5.5; БЕСТ-5; ІС:Підприємство8; GMS Office Tools; Офіс 4.0; Парус; Компас; Віртуоз; X-DOOR; DeloPro4.0; Акцент. До їх особливостей слід віднести:

- строк впровадження: в середньому до одного місяця;
- функціональна повнота: облікові системи за різними напрямками;
- орієнтована вартість: 200-5000 долл.

Усі зазначені вище системи можна умовно поділити на дві великі групи:

- 1) фінансово-управлінські системи;
- 2) виробничі системи.

Фінансово-управлінські системи включають в себе підкласи вузькоспеціалізованих і частково малих інтегрованих систем. Такими системами може скористатися практично будь-яке підприємство, яке потребує управління фінансовими потоками й автоматизації облікових функцій. Такі системи по багатьох критеріях є універсальними, хоча найчастіше розроблювачі пропонують рішення галузевих проблем, наприклад, основні засоби, нарахування податків або управління персоналом з урахуванням специфіки регіонів. Універсальність призводить до того, що цикл впровадження таких систем невеличкий, іноді можна скористатися «коробковим» варіантом, достатньо для цього купити програму і самому закласти її в персональний комп'ютер[2].

Виробничі системи включають підкласи середніх і великих інтегрованих систем. Ці системи перш за все призначені для управління і планування виробничого процесу. Облікові функції, хоч і глибоко опрацьовані, виконують допоміжну роль, та іноді неможливо виділити модуль бухгалтерського обліку, бо інформація в бухгалтерію надходить автоматично з інших модулів.

Виробничі системи значно більш складні у впровадженні. Це зумовлено тим, що система задовольняє потреби усього виробничого підприємства, що потребує значних спільних зусиль працівників підприємства і постачальника програмного забезпечення [3] .

Виробничі системи за багатьма параметрами значно більш жорсткі, ніж фінансово-управлінські. Виробниче підприємство повинне, насамперед, працювати як добре налагоджений годинник, де основними механізмами управління є планування й оптимальне управління виробничим процесом, а не врахування кількості рахунків-фактур за якийсь період. Ефект від впровадження виробничих систем стає суттєвим на верхніх рівнях управління підприємством, коли видно усю взаємозалежну картину роботи, що включає планування, закупівлі, виробництво, запаси, продаж, фінансові потоки та багато інших аспектів. При збільшенні складності й широті охоплення функцій підприємства системою зростають вимоги до технічної інфраструктури і комп'ютерної платформи. Всі, без винятку, виробничі системи розроблені за допомогою промислових баз даних. Здебільшого використовується технологія «клієнт-сервер», що припускає поділ опрацювання даних між виділеним сервером і робочою станцією. Технологія «клієнт-сервер» виправдовує себе під час опрацювання

великих обсягів даних і запитів, оскільки дозволяє оптимізувати інтенсивність передачі даних комп'ютерною мережею [4].

Висновки

Для малих підприємств, торгових фірм і компаній, що надають послуги, за співвідношенням ціна/якість найбільше підійдуть фінансово-управлінські системи, оскільки основні розв'язувані ними задачі — це бухгалтерський облік, управління складами продукції, управління кадрами. Фінансово-управлінські системи також можуть бути використані на невеличких виробничих підприємствах, процес виробництва на яких не є складним.

Для малих і середніх виробничих підприємств, із невеликою кількістю юридичних осіб і взаємозв'язків найефективнішими будуть середні інтегровані системи або прості конфігурації інтегрованих систем. Для таких підприємств основним критерієм є власне управління виробництвом, хоча облікові задачі залишаються важливими.

Для великих холдингових структур, фінансово-промислових груп, що управляють компаніями, для яких першорядне значення має управління складними фінансовими потоками, трансферними цінами, консолідація інформації, у багатьох випадках найприйнятнішими будуть великі інтегровані системи. Ці системи, маючи можливості для рішення проблем управління виробництвом, можуть задовольняти увесь комплекс вимог великого холдингу. Для автоматизації гігантських підприємств у світовій практиці також часто використовуються великі, середні і навіть дрібні інтегровані системи в комплексі, коли на рівні управління всією структурою працює, наприклад, SAP/R3, а виробничі компанії користуються пакетами середнього класу. Створення електронних інтерфейсів спрощує взаємодію між системами і дозволяє уникнути подвійного ведення даних [5].

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

1. А. В. Шегда Навч. посібник – Київ : Знання, 2002р. (2.2. Сутність і зміст поняття "менеджмент")
2. Садердинов А.А. Информационная безопасность предприятия: учеб. пос. / Садердинов А.А., Трайнев В.А., Федулов А.А. – [2-е изд.] – М: «Дашко К», 2004.– 335 с.
3. Батюк А. Є. Інформаційні системи в менеджменті: наавч. посіб. / А.Є.Батюк, З.П.Двуліт. Львів: Національний університет „Львівська політехніка”, „Інтелект-Захід”, 2004. –520 с.
4. Матвієнко О. В. Менеджмент інформаційних систем і його місце в галузі сучасного управління / Матвієнко О. В. // Вісник Книжкової палати.–1999.–№4.– С.27–29.
5. Костров А. В. Основы информационного менеджмента.: учеб. по-собие / Костров А. В . — М.: Финансы и статистика, 2003. — 336 с.

Головних Андрій Леонідович, студент гр. МОі-16мс, Факультет менеджменту та інформаційної безпеки, Вінницький національний технічний університет, Вінниця, andruha984@gmail.com

Науковий керівник: Безсмертна Оксана Владиславівна, к.е.н., доцент кафедри підготовки менеджерів, Вінницький національний технічний університет, Вінниця.

Golovnyh A. L., Faculty of management and information security, Vinnytsia national technical university. Vinnytsia.

Supervisor: Bezsmertna O. V., Cand. Sc (Eng), Assistant Professor of Managers Training, Vinnytsia national technical university. Vinnytsia.